

Årsrapport för
prästlönetillgångar
i Härnösands stift
2023

2023

Egendomsförvaltningen i Härnösand stift

Box 94, 871 22 Härnösand

Besöksadress: Universitetsbacken 1

Telefon: 0611-254 00 Efter växelns stängning

Stiftsjägmästaren: 0611-254 30

E-post:

egendomsnamnden.hsd@svenskakyrkan.se

Bankgiro: 761-2112

Omslagsbild: Klövsjö kyrka

Foto: Max Enander, Kerstin Stickler, Thomas Karnestrand
och Shutterstock

Grafisk form: Kerstin Stickler

Svenska kyrkan

PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNA I
HÄRNÖSANDS STIFT

EGENDOMS NÄMNDEN

Innehåll

- 4 Detta är Egendomsnämnden
- 5 Så blev 2023
- 7 Ordförande har ordet
- 9 Stiftsjägmästaren kommenterar
- 10 Verksamhetsgrenar och översikt av verksamheten
- 12 Skogen
- 16 Prästlönefondens utveckling
- 17 Miljöarbete
- 18 Det intellektuella kapitalet
- 21 Risker och riskkontroll
- ÅRSREDOVISNING 22–31
- 23 Förvaltningsberättelse
- 24 Flerårsöversikt
- 27 Resultaträkning
- 28 Tillgångar
- 29 Eget kapital och skulder
- 30 Rapport över förändring i eget kapital
- 31 Kassaflödesanalys
- 33 Noter
- 40 Revisionsberättelse
- 42 Utdelning från Prästlönetillgångarna
- 44 Ordlista
- 46 Egendomsnämnden ledamöter
- 47 Distriktsindelningen

 Mitrans är en gammal symbol för kyrkans marker. Den används ännu idag som gränsmarkeringssymbol på skogsfastigheterna.

Detta är Egendomsnämnden

Egendomsnämnden är utsedd av stiftsfullmäktige med uppgift att förvalta prästlönetillgångarna i stiftet. Härnösands stift omfattar landskapen Härjedalen, Jämtland, Medelpad och Ångermanland.

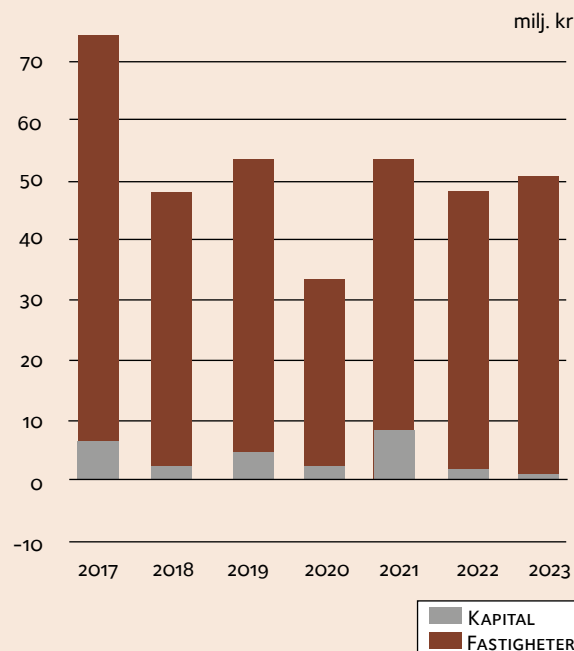
Med sina 94 117 ha mark är Härnösands stift det största stiftet vad beträffar innehav av mark.

PRODUKTIONEN PÅ MARKEN ÄR

- konventionellt skogsbruk på 69 921 ha med försäljning av skogsråvaror som timmer, massaved och rotposter till regionens virkesförädlade industrier
- utarrendering av jaktmark på 94 117 ha, d.v.s. all mark är utarrenderad
- utarrendering av sommarstugetomter
- utarrendering av åker- och betesmark.
- utarrendering av mark för vindkraft.

Dessutom förvaltar Egendomsnämnden prästlönefonden med ett marknadsvärde på cirka 80 miljoner kronor.

RÖRELSERESULTAT FRÅN FASTIGHETER RESPEKTIVE KAPITALFÖRVALTNING

SÅ BLEV 2023

Mkr	2023	2022	Förändring milj.kr
Omsättning från försäljning av skogsråvaror, arrenden och värdepapper	106,2	97,1	+9,1
Årets vinst	48,2	43,5	+4,7
Skatt	3,4	4,6	-1,2
Utdelningsbar vinst	44,8	32,9	+11,9
Utdelning	39,0	39,0	0

ÅRET I SAMMANDRAG

	2023	2022	2021	2020	2019
Avverkning, m ³ sk	204 600	193 000	213 000	233 000	222 900
Fondens kapital, milj kr	75,7	81,6	72,4	60,2	57,8
Omsättning, milj kr	106,2	97,1	103,5	86,8	103,8
Resultat efter finansnetto, milj kr	52,2	44,4	53,5	33,3	55,4
Skatt, milj kr	3,4	4,6	2,2	1,2	3,8
Årets utdelningsbara vinst, milj kr	44,8	32,9	40,6	31,8	45,3
Resultat per andel, kr	74	54,3	67,0	52,5	74,8
Utdelning per andel, kr	64,4	64,4	66,8	64,4	70,9
Marknadsvärde per andel, kr	4649	3436	3435	3438	3419
Bokfört värde per andel, kr	937	931	913	895	891
Vinstmarginal, procent ¹	46,7	48,9	51,9	36,7	52,2

¹ Vinstmarginal = rörelseresultat efter avskrivningar i procent av omsättningen.

Stiftsstyrelsen och egendomsnämnden besöker här skogarna i Föllinge under sin årliga överläggning. Stiftsskogvaktare Fredrik Sätter berättar och visar det skogsförsök som anlagts av SLU i samarbete med egendomsnämnden. Försöket syftar till att långsiktigt utvärdera utveckling och resultatet av olika utformningar av hyggesfritt skogsbruk. Samtidigt ska eventuell påverkan på förekomsten av tretåighackspett studeras.

Ordförande har ordet

Skogen

Härnösands stift, med över 70 000 hektar produktiv skogsmark, är en betydande skogsförvaltare i vår region. Med förvaltningen av denna resurs följer ett ekonomiskt ansvar, men även krav på att skogen sköts med sikte på bevarande av en levande skogsmiljö och biologisk mångfald. Egendomsnämnden har i sitt skogsbruk att balansera olika intressen, såsom miljö-, sociala, och ekonomiska intressen. Det är oftast en komplicerad balansgång där inte sällan intressena är oförenliga vid varje skogsbruksåtgärd. Beprovad erfarenhet och aktuell forskning utgör grunden för egendomsförvaltningens arbeten när det gäller val av skötselstrategi och att balansera olika värden. Stiftets skogar sköts med olika grad av miljöanpassning, från förstärkt hänsyn till områden som lämnats till fri utveckling. Sammantaget är de områden som undantagits skogsbruk, på grund av höga naturvärden, avsevärda och uppgår till 16 procent av den produktiva skogsmarksarealen och 20 procent av virkesvolymen, vilket är betydligt över genomsnittet i Sverige.

Klimatpåverkan

Egendomsförvaltningarnas samarbetsorgan (ENSO) har gemensamt arbetat fram mål för verksamheten som har inarbetats som ett eget steg i Svenska kyrkans färdplan för klimatet. Några av målen är att verka för ökat träanvändande i byggnader och aktivt bidra till en ökad produktion av förnyelsebar elenergi. Trä i byggnader kan ersätta andra ej förnyelsebara material, så kallad substitution.

Ett stiftsövergripande projekt för storskalig solkraft har startats för att undersöka lämplighet och möjligheterna till att etablera solcellsparker på kyrkans marker.

Den växande skogen tar upp stora mängder koldioxid (CO₂) ur luften. En hög tillväxt bidrar till en ökad inlagring av koldioxid och samtidigt ökar utbudet av skogsprodukter. Skogsskötseln är avgörande för tillväxten och för den så kallade kolbalansen som, tillsammans med substitution av fossila produkter, bestämmer skogens klimatpåverkan. Det förvaltade skogsinnehavet är en kolsänka som, efter att allt virket som skördades ur skogen under året räknats bort, lagrade in motsvarande 111 000 ton CO₂ under 2023. Om skogsprodukterna har ersatt fossil-

baserade produkter så har skogsbruket dessutom medverkat till minskning av utsläpp med över 170 000 ton CO₂ genom substitution.

Försoningsarbetet

I försoningsarbetet med det samiska folket, har Svenska kyrkan antagit en handlingsplan för åren 2022–2031 med åtaganden, kopplade till ursäkten till det samiska folket. Handlingsplanen innehåller bland annat insatser som rör Svenska kyrkans markförvaltning och skogsbruk. Som ett led i handlingsplanen har egendomsnämnden beslutat om att låta FSC certifiera skogsbruket under 2024. Skogsbruket är sedan långt tidigare PEFC certifierat. FSC certifieringen innebär bland annat att nya rutiner införs där samråden ersätts med samplanering med samebyarna inför skogsbruksåtgärder. För att klara den ökade administrationen som dubbelcertifieringen innebär har rekrytering av en certifieringsansvarig påbörjats. Den nya tjänsten kommer att delas med Luleå stifts Prästlönetillgångar.

Det är viktigt att förvaltningen är effektiv. Vår målsättning är att ha en förvaltning som har god kompetens och som är inriktad på löpande effektivisering. En förvaltning som tar till sig ny kunskap och metoder för att kunna möta omvärldens krav och kunna upprätthålla en god lönsamhet.

Slutligen kan jag konstatera att 2023 blev ett bra år med en stabil efterfrågan av skogsprodukter som vi kunde sälja till ett högre pris i förhållande till tidigare år. Den budgeterade utdelningen för året var 38 miljoner kronor. Tack vare det goda resultatet föreslår egendomsnämnden en utdelning på 39 miljoner kronor. Jag vill på egendomsnämndens vägnar tacka förvaltningspersonalen ett gott arbete under året.

Hans Åsling
Ordförande

Stiftsjägmästaren kommenterar

Skogen

De skogsindustriella satsningar som gjorts i vår region har lett till en fortsatt hög efterfrågan på skogsråvara och med det, stigande priser. Avverkningsvolymen uppgick till totalt 170485 m³fub. Gallringsavverkningarna utgjorde 35% av volymen. Den försålda virkesvolymen med hänsyn tagen till lagerförändringen uppgick till 166 512 m³fub.

Årets resultat från skogen blev 51,1 mkr varav ersättningen för fallrätter och vindkraft uppgick till totalt 13,3 mkr.

Förväntningarna på skogarna är många och skogsbruket är ifrågasatt och under diskussion. På flera nivåer pågår översyn av regelverket kring svenskt skogsbruk. Inom EU finns inget gemensamt skogsprogram. Skogsbruket i sig betraktas som nationella angelägenheter. Skogsbruksfrågor kommer dock indirekt in i EUs arbete med klimatfrågor, artbevarande och restaurering av natur. Där har skogarna en central roll. Nya direktiv kan komma att få en stor påverkan på förutsättningarna för skogsbruket. På nationell nivå har regeringen tillsatt en utredning av skogsbruket för att främja ett långsiktigt och konkurrenskraftigt skogsbruk. Inom Svenska kyrkan pågår utredningen om hur kyrkoordningens skrivningar, kapitel 46, angående förvaltningen av Prästlönetillgångarna ska utformas, för att säkerställa en så ekologisk, ekonomisk, socialt, andligt och existentiellt hållbar skogsförvaltning som möjligt. Utredaren ska redovisa sitt förslag till förändringar under 2024.

Stiftets skogar förvaltas med en längre omloppstid än storskogsbruket. En högre avverkningsålder innebär vanligtvis ökad andel timmer vid avverkning samtidigt bidrar en längre omloppstid till att olika naturvärden hinner utvecklas till gagn för den biologiska mångfalden. Den nya tillämpningen av artskyddsförordningen har dock inneburit att allt fler av de planerade slutavverkningarna har fått ställas in. Det har fått till följd att avverkningsplanerna har reviderats och den totala slutavverkningsvolymen har sänkt för de närmaste åren.

Fonden

2023 var ett turbulent år på finansmarknaden. Centralbanker höjde styrräntor runt om i världen för att stävja den höga inflationstakten. När inflationens uppgång brutits och avtog i slutet av 2023 så tog börsen ny fart uppåt. Portföljen steg med 10% under 2023.

Framtiden

Den totala avkastningen från stiftens samlade prästlönetillgångar utgör cirka 2–3% av Svenska kyrkans totala omsättning. Det kan tyckas lite men motsvarar vad staten ersätter Svenska kyrkan med för kyrkobyggnadsunderhåll, kyrkoantikvarisk ersättning (KAE). För glesbygdspastoraten utgör avkastningen oftast en betydligt högre andel av deras ekonomi. Avkastningen är oberoende av medlemsutvecklingen och kommer sannolikt att få en ökad betydelse med ett minskande medlemsantal i Svenska kyrkan.

Skogsförvaltning sker med långa perspektiv; drygt 100 år. Idag är skogsbruket i en brytningstid, där de nödvändiga, långsiktiga förutsättningarna för att bedriva skogsbruk inte är kända. Förhoppningsvis leder de pågående utredningarna till att tydliggöra villkoren. Skogens produkter har en stor roll i den växande bioekonomin och i omställningen till hållbara samhällen. I en värld med en ökande befolkning, där jordens resurser är satt under stor press har skogarna, skapade genom fotosyntesen som är det enda naturligt hållbara, en avgörande betydelse.

Nu i början av 2024 är efterfrågan på förnyelsebara produkter och förnyelsebar energi fortsatt mycket hög, och det ser fortsatt hoppfullt ut för kyrkans skogar och bruket av dess alla värden.

Max Enander
chef egendomsförvaltningen

Verksamhetsgrenar och översikt av verksamheten

Kyrkans markinnehav – den historiska bakgrunden

Ursprunget till den kyrkliga egendomen ligger långt tillbaka i historien. För att socknen skulle sig få en präst tilldelad ålades bönderna att bygga en kyrka och prästgård och att till kyrkobyggnaden lägga viss jord för byggnadernas och prästens underhåll. Då detta skett invigdes kyrkan av biskopen som också tilldelade församlingen en präst.

Andra vägar på vilka egendom tillförts Svenska kyrkan är genom donationer och testamenten. Också många av dessa härrör från medeltiden. Successivt byggdes på detta sätt ett omfattande kyrkligt markinnehav upp. Prästlönefastigheterna och därtill hörande prästlönefonder kallas prästlönetillgångar.

Mål och grundsatser

Egendomsnämnden skall erbjuda församlingarna och stiftet en högkvalitativ förvaltning av prästlönetillgångarna. Vi skall fokusera på en jämn och stark lönsamhet.

Verksamhetsidé

Egendomsnämnden skall rationellt och effektivt tillvarata avkastningsmöjligheterna på prästlönetillgångarna, omfattande skogsbruk, jordbruk och prästlönefond, samtidigt som värdena i fastigheter och prästlönefond successivt byggs upp. Etiska aspekter samt natur- och kulturminnesvärden ingår i alla överväganden.

Mål

Egendomsnämndens övergripande mål är att skapa värden för de församlingar vilka har andelar i prästlönetillgångarnas avkastning. En god lönsamhet med bästa möjliga uthålliga totalavkastning eftersträvas.

Lag och kyrkoordning

Lagen om Svenska kyrkan (SFS 1998:1591) anger att prästlönetillgångarna skall bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Kyrkoordningen säger i kapitel 46 att prästlönetillgångarna skall förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Tillgångarna skall därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

Prästlönefastigheter

I kapitel 46 i kyrkoordningen finns regelverket för förvaltningen av prästlönefastigheterna.

PRÄSTLÖNEFASTIGHETER. AREALREDOVISNING ENL. ALLMÄNNA FASTIGHETSTAXERINGEN

	Jämtlands län ha	Västernorrlands län ha	Total ha
Produktiv skogsmark	46 553	23 368	69 920
Betesmark	80	180	260
Åkermark	196	266	462
Skogsimpediment	16 980	4 260	21 240
Övrig mark	1 626	608	2 235
Totalt	65 435	28 682	94 117

PRÄSTLÖNEFASTIGHETER VÄRDEN

Miljoner kronor	Bokfört värde			Beräknat marknadsvärde Taxeringsvärde x 1,33	
	Z-län	Y-län	Hela stiftet 2023	Hela stiftet 2023	
Skogsvärde	298,1	184,9	474,2	2647,8	
Värde av skogsimpediment	4,5	1,6	5,9	56	
Jordbruk	0,5	1,0	1,6	12	
Ekonomibyggnader	0,1	0,1	0,2	0,9	
Tomtmark	0,3	0,1	0,4	1,8	
Bostadsbyggnader	0,2	0,1	0,3	1,3	
Mark	0,2	0	0	18,2	
Totalt värde	303,9	188,0	491,9	2738	

Prästlönefonden

När en prästlönefastighet säljs har egendomsnämnden skyldighet att fondera ersättningen i prästlönefonden. Fondens avkastning ska användas för samma ändamål som avkastningen från prästlönefastigheterna.

Marknadsvärde

Vid värdering generellt är det viktigt att metod och beräkningsgrunden är känd. Vi liksom de flesta övriga stift använder oss av taxeringsvärdet gånger 1,33 för att få en kontinuitet i jämförelser mellan år och med andra stift. Skogarnas marknadsvärde är då 2,7 miljarder kronor.

För jämförelsen skall kan marknadsvärderingen göras med aktuell köpeskillingsstatistik för regionen 432 kr/m³sk som räknat på den totala virkesvolymen ger 4 miljarder kronor. Eftersom ca 20% av den totala virkesvolymen utgörs av naturskyddad skog blir det beräknade marknadsvärdet på den brukade skogen 3,2 miljarder kronor beräknat med köpeskillingsstatistik.

Andelstal

Andelstalen motsvarar pastoratens ”aktier” i den gemensamma förvaltningen av prästlönetillgångarna (fastigheter och fonder). Andelstalet reglerar pastoratens rätt till del av överskottet från förvaltningen. Egendomar i sig är av stiftslik karaktär och äger sig själva. Pastoratens andelstal är bestämt

per den 1 januari 1995 då den samlade förvaltningen av prästlönetillgångarna (jord, skog, fond) övergick till respektive stift.

Det totala antalet andelar är 606 093 andelar. Andelarna förändras inte genom köp eller försäljningar. Prästlönetillgångarna utgörs av ett slutet kapital som värdesäkras årligen dock får avkastningen inte återinvesteras utan ska delas ut till andelstalsägarna. Andelstalet per pastorat/församling redovisas i tabellen på sidorna 42–43. Ändring av andelstalen kräver en prövning av kammarkollegiet.

Jorden

På prästlönefastigheterna finns cirka 636 ha åker- och betesmark. Det mesta är utarrenderat som sidoarrenden. Sammanlagt finns 71 sidoarrenden. På skogs- eller åkermarken finns ytterligare ett flertal upplåtelser.

Det är 406 stycken jaktarrenden, vilka inbringar drygt 1,5 miljoner kronor årligen. Dessutom har vi 414 stycken markarrenden, 1 bostadsarrende och 15 fiskearrenden, som sammanlagt inbringar drygt 0,6 miljoner kronor.

Skogen

Avverkningar totalt

Alla kyrkans skogar har kompletta indelningshandlingar.

Avverkningar och skogvård har anpassats till ett långsiktigt bedrivet skogsbruk.

Under verksamhetsåret 1.1-31.12 2023 har följande volymer avverkats på prästlönefastigheterna:

	Rotposter Leverans- rotköp	Gallring och slutavverkning Leveransvirke	Summa	2022 Jämförelse
Jämtlands län, m3 fub	14 472	81 745	96 217	95 288
Västernorrlands län, m3 fub	51 198	23 070	74 268	65 469
Totalt	65 670	104 815	170 485	160 757

Uttryckt i skogskubikmeter är totala avverkningen 204 582 m³ sk.

Försåld volym med hänsyn tagen till lagerförändring 166 512 m³ fub

Gallring

I medellålders skogar har gallring utförts varvid följande virkesmängder och arealer berörts:

	2023 Y-län	2023 Z-län	2023 Hela stiftet	2022 Jämförelse
Gallringsvirke, m3 fub	28 138	31 583	59 676	44 303
Gallrad areal, ha	664	589	1253	759

Slutavverkning

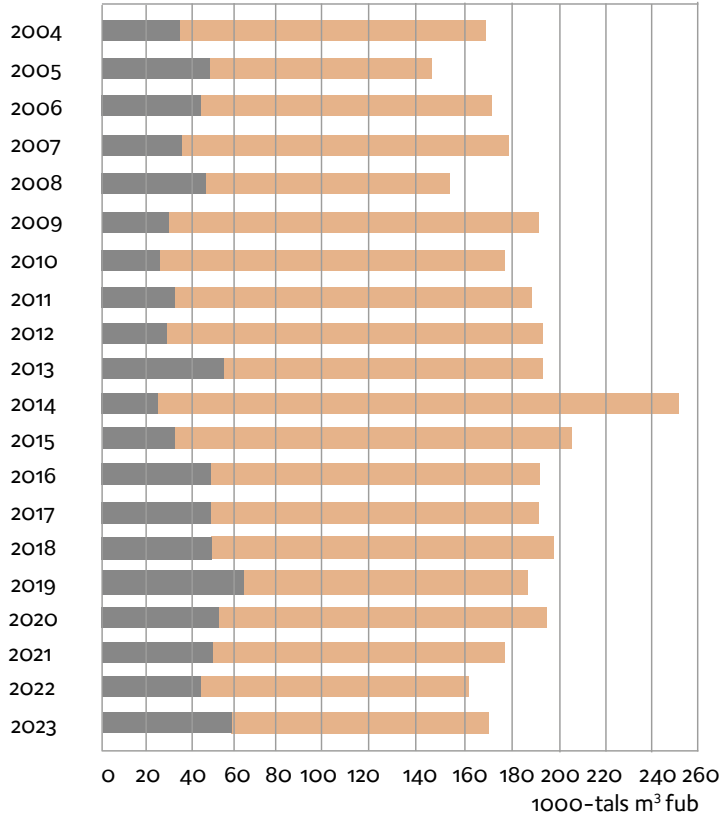
Huvuddelen av avverkningarna sker i mogna bestånd. Den upptagna hyggesytan redovisas nedan:

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Västernorrlands län, ha	228	232	169	252	233	277	353
Jämtlands län, ha	285	363	356	401	359	465	381
Totalt, ha	513	595	526	654	592	742	734
Årlig hyggesyta i procent av all produktiv skogsmark	0,73	0,85	0,75	0,94	0,85	1,06	1,06
Motsvarar en omloppstid av år*	136	117	133	107	118	94	94

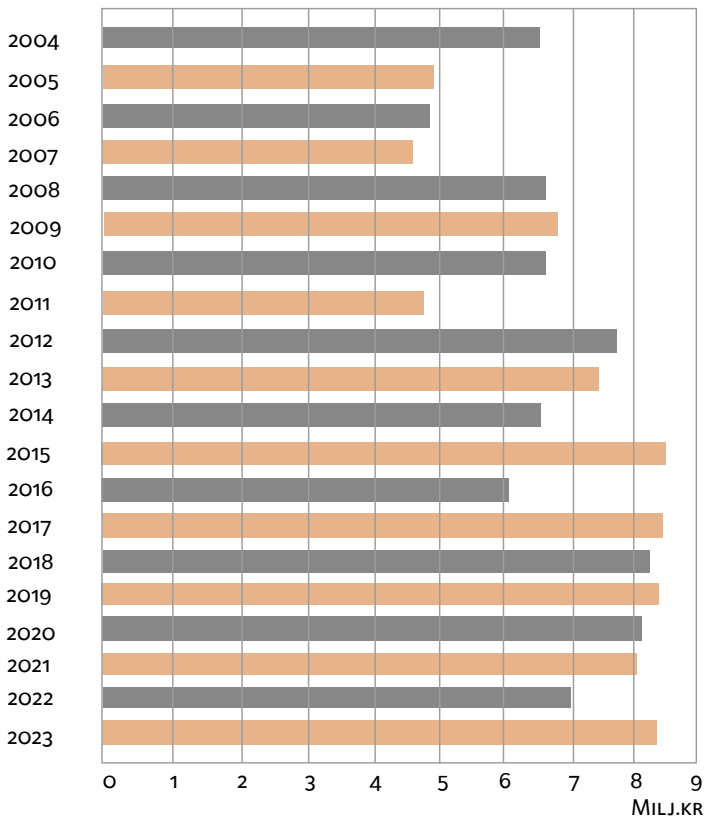
* Lägsta tillåtna slutavverkningsålder är 80 år i snitt för stifts skogar

AVVERKNING, GAGNVIRKE 2004-2023

SKOGSVÅRDSKOSTNADER 2004-2023

Under ENSOs exkursionen Visning av ett bestånd som sköts för att producera kvalitetsvirke för byggnadsvård På bilden syns bland annat Göran Enander utredare av prästlönetillgångarnas förvaltning samt Anneli Kihlstrand ordförande i ENSO.

Biskop Eva Nordung-Byström och stiftsfullmäktiges ordförande Karin Stjerna planterar minnesträd vid Pärlistigen i Sunne i samband med stiftsfullmäktiges besök.

Skogsvård

Under året 1.1-31.12 2023 har följande skogsvårdsarbete utförts:

	2023 Y-län	2023 Z-län	2023 Summa	Jämförelse 2022 Summa
Markberedning, ha	198	303	501	443
Plantering och sådd, ha	159	396	555	571
varav Contortatall, ha	0	0	0	0
Röjning, ha	284	342	627	600

Fastighetsunderhåll

Avverkning och skogsvård är två stora arbetsområden inom skogsförvaltningens verksamhet. För att underlätta skogsarbetet byggs nya skogsbilvägar och underhålles befintliga vägar. Byggnader på skogen underhålles, rågångar rensas och andra åtgärder utföres som vidmakthåller eller förbättrar fastigheterna.

Under året 1.1-31.12 2023 har bland annat följande åtgärder utförts:

	2023 Y-län	2023 Z-län	2023 Summa	Jämförelse 2022 Summa
Vägunderhåll, km	86	247	333	289
Vägbyggnad, km	5	11	16	17
Skyddsdikning, km	0	0	0	0
Nydikning, ha	0	0	0	0
Rågångar, underhåll, km	5	5	10	5
Skogsgödsling, ha	0	0	0	0
Naturvårdsarbeten, ha	28	61	89	7

Personal

Som distriktschefer finns fyra stiftsskogvaktare, placerade i Ytterhogdal, Strömsund, Trångsviken och Härnösand. Sommartid anlitas ett 10-tal skogsentreprenörer för röjnings- och planteringsarbeten. All avverkning sker av inledda skogsmaskinentreprenörer. På kontoret i Härnösand arbetar fyra personer.

Antalet personer som har eller har haft anställning. Fast anställda, deltidsanställda, tillfälligt anställda samt entreprenörer.

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Skogsarbetare, säsongsanställda	-	-	-	-	-	-	-
Skogsarbetare extra, plantering mm	-	-	-	-	-	1	1
Stiftsskogvaktare	4	4	4	4	4	4	4
Kontor	3,8	3,5	3,5	3,5	3	3	3
Entreprenörer	48	40	66	76	64	70	55
Totalt	55,8	47,5	73,5	83,5	71	78	63

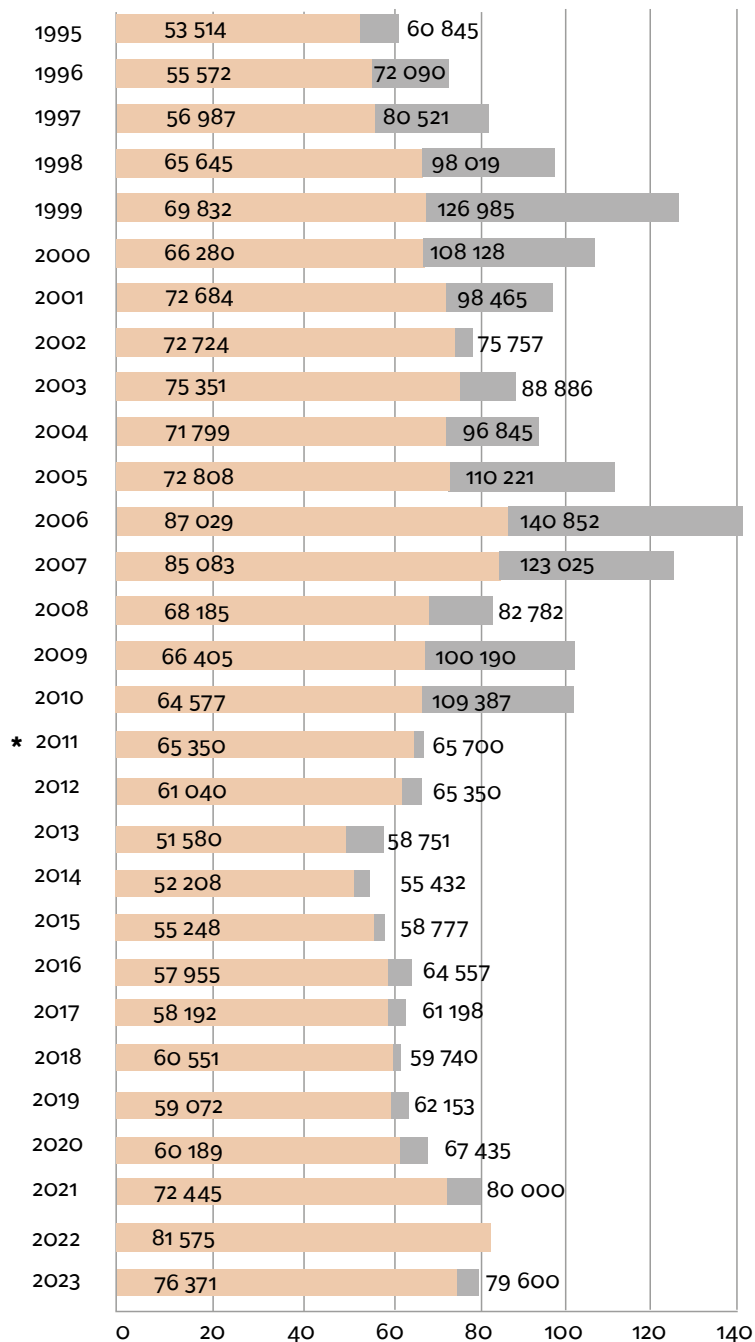
Vindkraftsverk på kyrkans mark på Mullberget i Rätan. Den sammanlagda ersättningen från markarrenden för vindkraft uppgick till 3.7 miljoner kronor under året.

Som en del i färdplan för klimatet så har det stiftsövergripande projektet "storskaliga solkraftsparker i kyrklig samverkan" bildats. Projekt anordnade en studieresa för att lära mer om storskaliga solkraftsparker. Här på studiebesök i en kombinerad vind- och solkraftspark i Danmark.

Prästlönefondens utveckling

Grundkapital och marknadsvärde per 31.12 (tusental kronor)

Med grundkapital menas det kapital pastoraten satte in 1 januari 1995 och som senare förändrats genom köp och försäljningar av fastigheter samt den årliga värdesäkringingen.

* Prästlönefonden har rensats från tidigare års vinster som samförvaltats i fonden.

Miljöarbete

Kyrkan är en av landets äldsta markägare och har ägt mark i tusen år. Redan år 1008 omnämns en gåva till Skara biskoppsstol i samband med Olof Skötkonungs dop i Husaby källa. Brukandet av mark har därmed en mycket lång tradition inom kyrkan. Tidigt fanns regler och planer för att upprätthålla ett uthålligt brukande med ett evigt perspektiv. Sättet att bruka marken har varierat över tiden. Med forskning och erfarenheter erhålls nya kunskaper som ofta leder till ändrade värderingar. Idag är det därför en självklarhet att vårt skogsbruk är förenat med en hög ambition vad gäller natur- och kulturminnesvård. Vi har så kallade gröna skogsbruksplaner och ett flertal områden finns avsatta som reservat och stora arealer är undantagna skogsbruk.

Klimatförändringen

Samlad expertis är enig om att förbränningen av fossila bränslen har ökat växthuseffekten med den följden att medeltemperaturen stiger på jorden. För att motverka den utvecklingen strävar man att efter att övergå till allt mer förnyelsebara energikällor. Skogens roll som förnyelsebar resurs och kvävebindare har blivit mer allmänt känt och uppmärksammat. En effekt av temperaturökning i Sverige är att tillväxten i våra skogar kommer att öka.

Brukad mark

Nämnden förvaltar 94 117 ha mark varav cirka 81 000 ha är skogsmark enligt internationell definition (krontäckningsgrad). Den produktiva skogsmarksarealen är 69 921 ha enligt svensk definition. Av det totala markinnehavet brukas cirka 53 000 ha för virkesproduktion. Tillväxten i skogarna är högre än tidigare beräkningar och det totala virkesförrådet ökar.

Miljöcertifiering

Egendomsnämnden har sedan lång tid miljöcertifierat skogsbruket enligt PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes) som ett led i Svenska kyrkans försöningsarbete med det samiska folket har beslut fattats om att även FSC certifiera skogsbruket. Stiftelsen har bildat en gemensam paraplyorganisation, Stiftens egendomsförvaltningars förening, för att rationellt kunna hantera administrationen och rutinerna kring skogscertifieringen. Föreningen har en expert anställd. Föreningen kontrollerar genom internrevisioner att medlemmarna (stiften) följer certifieringskraven. Föreningens verksamhet kontrolleras i sin tur av en extern oberoende auktoriserad revisor.

För den interna kontrollen och uppföljningen anlitar Svenska kyrkans skogscertifiering Hushållningssällskapet i Karlstad. Resultatet visar att vi lever upp till standarden på ett bra sätt. Certifieringen innebär att särskilda kriterier ska uppfyllas, bland annat ska minst fem procent av skogsmarksarealen avsättas för naturvårdsändamål och anlidade entreprenörer ska vara PEFC certifierade. Utöver de krav som ställs i fält ska förvaltningens rutiner och administration dokumenteras och följas upp. Kravet på metoder och rutiner är ett led i att ständig sträva efter förbättring.

Certifieringskraven anger en miniminivå och visar inte den enskilde markägarens verkliga ambition. Stiftet har exempelvis för närvarande cirka 32 procent av skogsmarksarealen undantagen skogsbruk. En grön skogsbruksplan ska finnas där bland annat alla naturvårdsområden finns markerade på kartan.

AGENDA 2030 – FNs GLOBALA MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Klimatkrisen är vår tids stora gemensamma utmaning och här arbetar Egendomsnämnden i Härnösands stift aktivt med sex av hållbarhetsmålen som är kopplade till miljö och klimatfrågor.

Mer om Agenda 2030 kan du läsa på: www.globalamalen.se

► KLIMATEFFEKTER AV SKOGSBRUKET

Vi vet idag att skog har stor betydelse för klimatet genom

- sin förmåga att ta upp koldioxid, som är den viktigaste växthusgasen
- att den stående skogen lagrar infångat kol i trädens biomassa
- att de produkter som kan tillverkas av det skördade virket kan ersätta till exempel betong, stål, plast och fossila bränslen. Därmed minskar de klimatdrivande utsläppen av fossilt kol.

Detta innebär att skogsbrukets åtgärder, skötselbeslut och metodval inte bara påverkar ekonomi och virkesproduktion utan också får en tydlig inverkan på den s.k. kolbalansen som, tillsammans med substitutionseffekten, utgör ett mått på skogens klimatpåverkan. Egendomsnämnden förvaltar 69 921 ha produktiv skogsmark, varav 16% med restriktioner av olika slag, mestadels i form av särskild naturhänsyn. Här sammanfattas kolbalansen för skogsbruket. Endast produktiv skogsmark ingår i analyserna, eftersom detta är den areal där som påverkas av skogsbruket.

Skogen lagrar 28,4 miljoner ton koldioxid och binder varje år ytterligare 432 000 ton

Den stående skogens virkesförråd motsvarar 13,5 miljoner ton koldioxid. Dessutom finns ett stort förråd av kol i skogsmarken, motsvarande 14,9 miljoner ton CO₂. Förrådet av markkol ökar långsamt, med motsvarande ca 3 000 ton CO₂ per år. Skogens tillväxt är en snabbare process. Den årliga tillväxten motsvarar 432 000 ton CO₂. Volymen avverkning och övriga avgångar låg under 2023 på nivån 322 600 ton CO₂. Detta innebär att virkesförrådet under 2023 ökat, motsvarande 111 000 ton koldioxid.

Det intellektuella kapitalet

Det finns tillgångar som inte redovisas i balansräkningen men som ändå utgör en stor tillgång för egendomsnämnden.

Genom att redovisa det så kallade intellektuella kapitalet vill vi ge en beskrivning av dessa tillgångar. Det intellektuella kapitalet är uppdelat i tre delar:

- Humankapitalet utgörs av den kunskap och kompetens som de anställda besitter.
- Strukturkapitalet är de specialanpassade resurser som byggts upp kring verksamheten. Vanligtvis databaser, dataprogram, organisationsstrukturer och dyligt.
- Kundkapitalet är våra relationer med kunder såsom sågverk, skogsindustri, arrendatorer med flera.

Skogsbrukets fossila utsläpp är ca 1 400 ton CO₂/år

Skogsvård och avverkning, virkes- och persontransporter samt väghållning ger upphov till utsläpp av koldioxid från förbränningsmotorer. De beräknade utsläppen under året var 1 970 ton koldioxid. Men reduktionskravet på motorbränslen gjorde att endast 1 420 ton är fossil koldioxid. Virkestransporter och väghållning står för 49% av utsläppen.

Det virke som avverkades under året, genom substitutionseffekter, minskat utsläppen av fossil koldioxid med 170 000 ton.

Det bör noteras att utsläppen från skogsmaskiner och lastbilar är mycket små – cirka en-två procent - jämfört med den brukade skogens inbindning och klimatnyttan av de levererade virkesprodukterna. Utsläppen för en avverkad m3sk är ca 9 kg, men virket minskar de fossila utsläppen med 875 kg.

VERKSAMHETENS KOLDIOXIDBALANS 2023

	ton CO ₂
Tillväxt	432 000
Avverkning + övriga avgångar	-322 600
Utsläpp (maskiner, transporter)	- 1400
Nettoinlagring "ovan jord"	108 000
Markkolsinlagring (medeltal för längre tid)	3 000
Substitutionseffekt	170 000
Totala klimatnyttan (förhindrat utsläpp av fossil CO ₂)	281 000 ton CO₂

Humankapitalet

Förvaltningen består av två centralt placerade stiftsjägmästare, en ekonom och fyra stiftsskogvaktare. Samtliga har en högskoleutbildning i botten. Ledningsfunktionen sköts från Härnösand av de två stiftsjägmästarna. Den operativa verksamheten inom de fyra skogvaktardistrikten sköts av respektive stiftsskogvaktare. Personalen har en lång erfarenhet i förvaltningen.

Strävan är att upprätthålla en rationell och kostnads effektiv förvaltning med hög kvalitet som är rustad att leva upp till de förväntningar och krav som ställs. Det är därför viktigt att personalen ständigt tar till sig ny

kunskap grundad på forskning och erfarenheter. Samt att ny rationell teknik tas tillvara i förvaltningen. Under året har bland annat utbildning skett inom följande områden:

- Naturvärdesbedömning
- Geografiskt informationssystem (GIS)

All avverkning sker med anlitate entreprenörer. Det ställs krav på att samtliga entreprenörer ska vara PEFC certifierade. Flera entreprenörer är årligen återkommande och har arbetat åt kyrkan under lång tid.

Strukturkapitalet

Vi är tillsammans med stiftet ansluten till den gemensamma IT-plattformen, GIP. Det skogliga GIS-systemet ligger på egen server. Varje stiftskogvaktare har via uppkoppling möjlighet att ansluta till det centrala datasystemet för att administrera det egna distriktets skogsplaner med digitala kartor. Det skogliga registret med tillhörande kartor ajourförs löpande. Vi har ett GIS system med möjlighet att skapa kartor efter olika behov. Via GIS systemet finns även åtkomst mot olika myndighetsregister såsom riksantikvarieämbetet för fornlämningar och skogstyrelsen för naturskyddade områden.

I fält används handburna GPS mottagare som även de är integrerade i GIS systemet.

Under året har de skogliga planerna förnyats med hjälp av laser data.

Samtliga fakturor hanteras digitalt och även inkommande handlingar skannas och administreras digitalt. Därmed erhålls samtidigt ett elektroniskt arkiv över veri-

fikat och handlingar. Genom uppkoppling har stiftskogvaktarna även möjlighet att ansluta sig till stiftskansliet och virkesredovisningssystemet VIOL. Vi driver tillsammans med nio andra stift STIFAST ek. förening som har utvecklat ett fastighets- och arrenderegister varifrån närmare ett tusen arrenden administreras. Under året har skogsbruksplanerna ajourförts med hjälp av laserdata. Digitala markstrukturkartor i kombination med grundvattenkartor är ett stort stöd vid avverkningsplanering för att minska körskadorna vid avverkning.

Vidare har vi direktkoppling till lantmäteriets centrala fastighetsregister med tillgång till alla officiella fastighetsuppgifter och fastighetskartor. Arbeta pågår för att samordna system med andra stifts egendomsförvaltningar.

Genom fastighetsinnehavet är egendomsnämnden engagerad i ett flertal samfälligheter.

Vad gäller jakt och fiske så deltar vi i 55 viltvårdsområden och 100 fiskevårdsområden.

Skogsbilvägarna är ofta samägda och drivs som vägsamfälligheter. Totalt är vi representerade i 151 vägsamfälligheter.

När det gäller certifieringsarbetet så driver vi tillsammans med 12 andra stift Stiftens förvaltningars förening (STEF) för att på ett enhetligt och rationellt sätt samordna miljöarbetet. Vi är genom STEF delägare och en av grundarna till EC-Skog som certifierar skogsentreprenörer enligt PEFC-standarden. Idag har EC-skog drygt 2 450 certifierade skogsentreprenörer runt om i Sverige. Datadriften för skogsbruksplanerna är samordnade med tre andra stift.

I ENSO, egendomsförvaltningarnas samarbetsorgan, sker en samordning av gemensamma frågor. Där är samtliga stift representerade genom respektive ordförande och förvaltningschef.

Genom skogsbruket är vi medlem i Skogforsk, Stiftelsen Skogsbrukets forskningsinstitut och virkesmätningsföreningen, Biometria ek. för.

Kundkapitalet

Genom fortlöpande kontakter med våra kunder följer vi efterfrågan på virket. Under året har även ett flertal industrier besökts. Vid årets förvaltningsexkursion med temat "virkesförädling" genomfördes ett studiebesök på Callans Trä AB i Erikslund.

Ljungblåvinge.

Risker och riskkontroll

All verksamhet är dagligen utsatt för risker. Med en aktiv riskhantering kan riskerna begränsas och kontrolleras.

Rätt urval av medarbetare och kunskapskontroll bidrar till att hålla nere risken. Kundurvalet är också ett sätt att minska risken. Nedan anges några riskområden

Kredit och motpartsrisker

Löpande under året levereras virkesvolymen till ett rätt så stort antal kunder. Regelmässigt krävs förskotts betalning eller säkerheter, vanligen bankgarantier, för köparna motsvarande virkesvärdet. Undantag görs för börsnoterade företag, exempelvis SCA, som anses som säkra köpare.

Valet av kunder är den viktigaste riskhanteringen. I oklara fall införskaffas kreditupplysningar. Arrenden och hyror betalas i förskott, varför risken för utebliven betalning begränsas. Vid fastighetsförsäljningar krävs full betalning innan avstyckning eller lagfarter beviljas för köparen.

Marknadsrisker

Virkespriserna varierar enligt köparnas marknadsprislister. Vi strävar efter att teckna avtal som begränsar prisvariationer. Olika försäljningsmetoder prövas.

Finansiella instrument

För förvaltningen av prästlönefonden finns en etiskpolicy som följer Svenska kyrkans centrala policy. Därutöver finns en placeringspolicy som reglerar allokeringen samt vilken typ och fördelning av finansiella instrument som tillåts i portföljen. Genom en spridning på korta och långa köp av obligationer kan ränterisken nedbringas om än den

finns. Aktier är starkt beroende på kursutvecklingen på fondbörsen. Aktier köps i huvudsak via fonder med spridning på olika branscher och företag samt även en del på utlandsmarknaden.

Operativa risker

Administrativa risker kan motverkas genom tydliga rutiner för personalen samt fortlöpande adekvat vidareutbildning. Den internkontrollen är viktig och kan vidareutvecklas.

IT-risker kan alltid förekomma. I möjligaste mån är vi anslutna till transaktionssystem via storbankerna.

Det tas dagligen säkerhetskopior på databaserna på våra centrala dataserver. De så kallade legala riskerna, brottslighet, förebyggs genom internkontroll. För avverkat virke är vi noga med skyddsmärkningen av virket för att förhindra virkesstölder och felaktiga redovisningar av inmätt virke. Vi har en egen kulör, lila, registrerat hos Biometria som stiftets egen färg vid virkesmärkning. Vi ligger uppkopplad till VIOL-systemet, där all virkesredovisning sker. Genom vår direkta uppkoppling till VIOL-systemet kan vi kontrollera virkesflödet varje dag. Vi får även löpande rapporter från våra avverkningsentreprenörer om producerade virkesvolymen.

Försäkringar

All skogsmark är brandförsäkrad hos Länsförsäkringar. Byggnader är fullvärdesförsäkrade eller första risk försäkrade motsvarande värdet. Vi har en försäkring på person- och sakskada på upp till 10 miljoner kronor.

Egendomsnämnden på studiebesök i Rätans vattenkraftverket där prästlönetillgångarna äger knappt 18 procent av fallrätten. Den samlade ersättningen från vattenkraft uppgick till 9,6 miljoner kronor under året.

Årsredovisning för räkensårsåret 2023

PLT 2024-0066
Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Org. nr. 888000-5064

Förvaltningsberättelse

**Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor.
Uppgifter inom parentes avser föregående år.**

Prästlönetillgångarnas historik

Ursprunget till den kyrkliga egendomen ligger långt tillbaka i historien. För att en socken skulle få sig en präst tilldelad, ålades bönderna att bygga en kyrka och prästgård och att till kyrkobyggnaden lägga viss jord för prästens underhåll, prästlönefastigheter. När prästlönefastigheter säljs ska köpeskillingen fonderas i prästlönefonden. Prästlönetillgångarna utgörs därmed av antingen prästlönefastigheter eller prästlönefond

Prästlönetillgångarnas rättsliga ställning

Prästlönetillgångarna har genom århundraden setts som självägande stiftelseliknande rättssubjekt. I samband med relationsändringen kyrka-stat år 2000 har i lag klarlagts att prästlönetillgångarna ska förvaltas som självständiga rättssubjekt. Fastigheterna saknar lagfart men har inskrivningen ”Prästlönetillgång, Svenska Kyrkan”. Den rättsliga synen på prästlönefastigheterna har därmed inte ändrats sedan dess tillkomst. Prästlönetillgångarna är till sin karaktär lik avkastningsstiftelser, stiftelselagen är dock ej tillämplig. Att endast avkastningen får användas skall garantera att förmögenheten består över tiden. Kapitalvärdesskyddet för prästlönefonden sker genom krav på årlig värdesäkring och prästlönefastigheterna antas värdeskyddade genom att fastighetspriserna följer den allmänna kostnadsutvecklingen.

Förvaltningsuppdraget

Enligt lag 1998:1591 ska prästlönetillgångarna förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Genom kyrkoordningen, kap 46 §2, har Svenska kyrkan delegerat sitt förvaltningsuppdrag till stiftet. Kyrkostyrelsen har tillsyn över stiftets förvaltning och får utfärda särskilda bestämmelser om förvaltningen. Stiftsfullmäktige i Härnösand har, liksom sju andra stift, utsett en Egendomsnämnd med ansvar och uppgift att förvalta stiftets prästlönetillgångar. Prästlönetillgångarna består av tre rörelsegrenar jord, skog och fond vilka utgör egna resultatenheter. Förvaltningen av prästlönetillgångarna ska bära sina egna kostnader. Prästlönetillgångarnas säte är beläget i Härnösands kommun.

Förvaltda areal

Egendomsnämnden i Härnösands stift förvaltar 94 117 ha, av detta är 69 921 ha produktiv skogsmark.

Avkastning och ändamål

Enligt lag 1998:1591 har prästlönetillgångarna till ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. De församlingar och pastorat vari prästlönetillgångarna har sitt ursprung, har andel i avkastningen. Andels-

talsägarna har rätt till minst hälften av avkastningen, resterande del ingår som del av det inomkyrkliga utjämningsystemet.

Det är stiftsfullmäktige som fastställer utdelningens storlek och fördelning. I Härnösands stift har utdelningen fördelats med hälften enligt andelstalen och hälften till det inomkyrkliga utjämningsystemet. Ändamålet med avkastningen är att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse, KO 46 kap §1. Endast avkastningen får användas för ändamålet.

Resultat och ställning

Rörelsegrenen Skog

Under året avverkades totalt 170 485 m³fub (160 757 m³fub). Gallringsavverkningarna utgjorde 35% (28%) av volymen. Den försålda virkesvolymen med hänsyn tagen till lagerförändringen uppgick till 166 512 m³fub (159 787 m³fub). Årets resultat blev 51,1 mkr (47,2 mkr). Ersättningen för fallrätter och vindkraft minskade med 4,0 mkr och uppgick till totalt 13,3 mkr,

Rörelsegrenen Jord

Jordbruket utgör den minsta delen av prästlönetillgångarna i Härnösands stift. Samtliga gårdsarrenden är avvecklade. Jordbruksmarken utarrenderas som sidoarrenden. Efterfrågan på jordbruksmark är relativt svag i stiftet. Överskottet från jordbruket blev 199 tkr (151 tkr).

Rörelsegrenen Fond

Precis som 2022 blev 2023 ett turbulent år på finansmarknaden. Centralbanker höjde styrräntor runt om i världen och den höga inflationstakten sjönk tillbaka.

Bolagens vinster ökade under året, delvis till följd av att företagen höjde sina priser och att den globala konjunkturen överaskade positivt där arbetsmarknaden var fortsatt stark, framförallt i USA.

Börsens svängningar har varit stora under året med en mycket positiv inledning följt av bankturbulens i USA och Schweiz. Centralbankernas budskap om högre räntor en längre period, gav fortsatt motvind under en stor del av året. Men i slutet av 2023 började de stora centralbankerna att signalera sänkta styrräntor under 2024 vilket resulterade i stora börsuppgångar. Svenska börsen (AFGX) steg med 15% där de stora industribolagen var draglok, medan småbolagen utvecklades svagare. Globala aktier steg med 18% där de största amerikanska teknologibolagens bidrag var stort.

Under året har fondens diversifiering varit fortsatt god med exponering mot flera sektorer och marknader. Andelen inom aktiemarknaden ökades på bekostnad av räntemarknaden. Portföljen steg med 10% under 2023.

FLERÅRSÖVERSIKT (I Mkr)

	2023	2022	2021	2020	2019
Rörelsens intäkter	106,2	97,1	103,5	86,8	103,8
- varav resultat vid avyttring av prästlönefastigheter	1,2	0,7	8,0	0,6	0,1
Årets resultat	48,2	43,5	51,8	34,0	49,3
Förslag till utdelning	39,0	38,0	40,5	39,0	42,0
Balansomslutning per bokslutsdag	664,7	666,0	651,3	642,7	657,7
<i>Nyckeltal</i>					
Vinstmarginal skog (%)	51,1	48,9	47,5	37,0	49,0
Vinstmarginal jord (%)	113,1	85,8	87,0	76,3	76,5
<i>Direktavkastning</i>					
Direktavkastning, skog (%)	2,5	2,4	1,9	1,6	2,5
Direktavkastning, jord (%)	1,5	1,3	1,7	1,4	1,5
Direktavkastning, fond (%)	0,5	0,1	0,3	3,5	8,1
Direktavkastning förvaltade tillgångar	2,4	2,2	1,9	1,7	2,4
<i>Totalavkastning</i>					
Totalavkastning, skog (%)	2,5	2,3	2,6	1,6	2,4
Totalavkastning, jord (%)	34,8	0,0	-3,5	7,2	1,8
Totalavkastning, fond (%)	10,7	-2,2	30,7	13,8	14,3
Totalavkastning förvaltade tillgångar	3,0	2,3	3,6	2,0	2,7
Marknadsvärden förvaltade tillgångar (1)					
Skog	2 722	1 993	1 991	1 982	2 006
Jord	16	11	11	12	11
Fond	80	80	80	67	61
Summa marknadsvärde	2 818	2 083	2 082	2 061	2 078

Nyckeltalsdefinitioner

Vinstmarginal (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens intäkter.

Direktavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Totalavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

1) Schabloniserade marknadsvärden för jord och skog beräknas som taxeringsvärdet *1,33 för att möjliggöra relevanta jämförelser över tid och mellan stiftens.

För att det genomsnittliga marknadsvärdet på skogen ska

överensstämma med värdeutvecklingen över tid, så används ett 5-årsnitt.

Marknadsvärde grundat på 2023 års köpeskillingsstatistik från Ludvig & CO (fd LRF Konsult), 432 kr/msk, se nedan.

Ca 20% av den totala virkesvolymen utgörs för närvarande av naturskyddad skog och genererar därmed ingen ekonomisk avkastning, se nedan

	2023-12-31	2022-12-31
Skogsvärde totalt	3 990 mkr	3 970 mkr
-direktavkastning	1,2%	1,2%
Skogsbruksvärde brukad skog	3 200 mkr	3 216 mkr
-direktavkastning	1,5%	1,4%

- Värdet på värdepappersportföljen per 2023-12-31 var 79,6 mkr. Från och med upprättande av årsredovisning 2022 övergick Härnösands stifts Prästlönetillgångar att tillämpa KPIF (KPI med fast ränta) som inflationsmått för värdesäkring av prästlönefondskapitalet. Tidigare år har inflationsmättet KPI använts för motsvarande värdesäkring. I år uppgick värdesäkringen till 1,8 mkr (7,5 mkr).

Årets resultat uppgick till 0,5 mkr (0,1 mkr). Orealiserade vinster uppgick till 5,3 mkr (- 1,4 mkr).

Finansiella instrument

Förvaltarens riktlinjer för placering av prästlönefonden
Prästlönefonden förvaltas diskretionärt av Handelsbanken. Placeringarna sker efter en av stiftsfullmäktige fastställd finanspolicy. Portföljen medger aktier mellan 30% - 60%, räntebärande värdepapper 35%–60% samt alternativa investeringar med kapitalskydd 10%–15%. Den neutrala fördelningen i fonden är 50%–35%–15%. Finanspolicyen är anpassad efter Svenska Kyrkans centrala policy och ställer höga krav vad gäller bland annat vapen, alkohol och porr.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Kriget i Ukraina har fortsatt att vara den dominerande världshändelsen under året. Den svenska kronan har fortsatt försvarats och tappade 8 procent i värde mot både dollarn och euron. För att motverka inflationen har Riksbanken höjt styrräntan från 2,5 till 4,0 procent, vilket har lett till att inflationen sjunkit från 12 till 4 procent under året.

Den 23 november 2023 drabbades Trossamfundet Svenska kyrkan av följderna av en så kallad ransomware-attack. Angreppet var omfattande och berörde hela Svenska kyrkan. Angreppet medförde att trossamfundet stängde ner samtliga servrar för att förhindra att angriparen fick tillgång till känslig information, vilket i olika utsträckning påverkade all verksamhet inom hela Svenska kyrkan inklusive Prästlönetillgångarna. Därefter har ett samordnat systematiskt arbete skett för att säkerställa att Svenska kyrkans servrar och datorer inte innehåller skadlig kod och att återstarta de genomgångna serverna och systemen.

För Prästlönetillgångarna har mycket av arbetet varit fokuserat på att kunna bedriva ordinarie verksamhet utan det digitala stödet. Prästlönetillgångarna har inte drabbats av några betydande ekonomiska skador. Dessa har i huvudsak begränsats till kostnader kopplade till förseningsavgifter och dröjsmålsräntor, då det inte funnits ett fungerande flöde för fakturahantering. Även vissa ökade personalkostnader förekom för att hantera administration utan det normala datatekniska stödet. Arbetet pågår dels på den nationella nivån inom Trossamfundet för att minska riskerna för att denna situation ska uppstå igen, dels lokalt inom Prästlönetillgångarna med att skapa lokala rutiner för ökad krisberedskap.

I försoningsarbetet med det samiska folket, har Svenska

kyrkan antagit en handlingsplan för åren 2022-2031 med åtaganden, kopplade till ursäkten till det samiska folket. Handlingsplanen innehåller bland annat insatser som rör Svenska kyrkans markförvaltning och skogsbruk. Som ett led i handlingsplanen har Egendomsnämnden beslutat om att låta FSC certifiera skogsbruket under 2024. Skogsbruket är sedan långt tidigare PEFC certifierat. FSC certifieringen innebär bland annat, att nya rutiner införs där samråden ersätts med samplanning med samebyarna inför skogsbruksåtgärder. För att klara den ökade administrationen som dubbelcertifieringen innebär, har rekrytering av en certifieringsansvarig påbörjats. Den nya tjänsten kommer att delas med Luleå stifts Prästlönetillgångar.

Prästlönetillgångarna har att balansera mellan olika intressen, såsom miljö-, sociala- och ekonomiska intressen. Det är ibland en komplicerad balansgång som självklart alltid utgår från de lagar och ramverk som gäller svensk naturvård. Beprövad erfarenhet och aktuell forskning är nyckelord för egendomsförvaltningens arbete, när det gäller synen på såväl ekonomisk avkastning som biologisk mångfald och andra miljöhänsyn. Förvaltningen deltar i samarbete med SLU i flera forskningsprojekt kopplat till hyggesfritt skogsbruk. Genom dessa samarbeten bidrar förvaltningen till ökad kunskap och en utveckling av skogsbruket.

Vårt stifts skogar förvaltas med en längre omloppstid än storskogsbruket i övrigt. En högre avverkningsålder innebär att olika naturvärden hinner utvecklas till gagn för mångfalden. Den nya tillämpningen av artskyddsförordningen har dock inneburit att allt fler av de planerade slutavverkningarna fått ställas in. Det har fått till följd att avverkningsplanerna har reviderats och den totala slutavverkningsvolymen har sänkts för de närmaste åren. Sammantaget är de områden som undantagits skogsbruk, på grund av höga naturvärden, avsevärda och uppgår till till 16 procent av den produktiva skogsmarksarealen och 20 procent av virkesvolymen.

Svensk exportindustri, däribland skogsindustrin, har gynnats av den fortsatt svaga kronan, som fallit med 8 procent mot dollarn och euron. Efterfrågan på skogsråvara har varit god och priserna stigande. Kostnadsökningen för avverkning och transporter har dock hållit nere lönsamheten. Årets avverkningar uppgick till 170 485 m³fub, varav 35 procent utgjordes av gallringar.

I Svenska kyrkans färdplan för klimatet har Prästlönetillgångarna målsättningen att bidra i omställningen till förnyelsebar elproduktion. Det sker genom upplåtelse av fallrätter och vindkraftsarronden. Ersättningen för dessa upplåtelse blev 13,3 miljoner kronor. Intresset för etablering av solkraftsparker i stiftet har ökat. Flera områden är under projektering. Sammantaget blev resultatet för rörelsegrenen Skog 52,4 miljoner kronor, varav 0,8 miljoner härrör från realisationsvinst vid fastighetsförsäljning.

Prästlönefonden har en diskretionär förvaltning som regleras av en finanspolicy som är anpassad efter den av Svenska ►

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

- kyrkan nationellt antagna policyn. Stockholmsbörsen har stigit under året och slutade med en uppgång på knappt 10 procent. Räntorna har varit stigande. Tack vare en positiv utveckling redovisade Fonden ett rörelseresultat på drygt 0,5 miljoner kronor och en realiserad värdeökning med 5,3 miljoner kronor.

Jordbruksverksamheten är den minsta rörelsegrenen och utgörs av sidoarrenden. Efterfrågan på jordbruksmark är svag och antalet jordbruksföretag minskar i stiftet. För rörelsegrenen Jord blev resultatet knappt 0,2 miljoner kronor.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Som en följd av ransomware-attacken stängde samarbetspartners ute Prästlönetillgångarna från olika stödsystem såsom ekonomisystem, skogsbruksplaner och virkesredovisningssystem. Ekonomisystemet var nedstängt under två månader. Extra personal har anställts för att hålla tidplanen för bokslutet. Samtal pågår med samarbetspartners om hur konsekvenserna kan minimeras vid eventuella nya framtida attacker.

Framtida utveckling

Förväntningarna på skogarna är många och skogsbruket är ifrågasatt och under diskussion. På flera nivåer pågår översyn av regelverket kring svenskt skogsbruk.

Inom EU finns inget gemensamt skogsprogram. Skogsbruket i sig betraktas som nationella angelägenheter. Skogsbruksfrågor kommer dock indirekt in i EU:s arbete med klimatfrågor, artbevarande och restaurering av natur. Där har skogarna en central roll. Nya direktiv kan komma få en stor påverkan på förutsättningarna för skogsbruket. På nationell nivå har regeringen tillsatt en utredning av skogsbruket för att främja ett långsiktigt och konkurrenskraftigt skogsbruk. Inom Svenska kyrkan pågår utredningen om hur kyrkoordningens skrivningar, kapitel 46, angående förvaltningen av Prästlönetillgångarna ska utformas för att säkerställa en så ekologisk, ekonomisk, socialt, andligt och existentiellt hållbar skogsförvaltning som möjligt. Utredaren ska redovisa sitt förslag under 2024.

Skogsförvaltning sker med långa perspektiv, drygt 100 år. Idag är skogsbruket i en brytningstid, där de nödvändiga, långsiktiga förutsättningarna för att bedriva skogsbruk inte är kända. Förhoppningsvis leder de pågående utredningarna till att tydliggöra villkoren. Skogens produkter har en stor roll i den växande biokemin och i omställningen till hållbara samhällen. I en värld med en ökande befolkning där jordens resurser är satt under stor press, har skogarna, som är drivna av fotosyntesen, en avgörande betydelse.

Samarbete med andra stift fortgår och utvecklas. Genom samverkan kan resurser och centrala specialistkompetenser delas och därmed behållas inom den kyrkliga förvaltningsorganisationen. Strävan är att upprätthålla en rationell förvaltning anpassad till nutida och framtida krav och förväntningar.

Miljöinformation

Prästlönetillgångarna bedriver ingen tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken utöver skogsbruk. Skogsbruket är i likhet med nio andra stift certifierat enligt PEFC.

Administrationen och rutinerna kring certifikatsarbetet sköts i den stiftsgemensamma föreningen STEF (Stiftens Egendomsförvaltnings Förening) där representanter från respektive medlemsstift ingår. Miljöarbetet revideras dels internt och av extern auktoriserad PEFC-revisor från DNV (Det Norske Veritas).

Under året har beslut fattats om att ven FSC certifiera skogsbruket. Förberedelser har påbörjats med en målsättning att under 2024 bli dubbelcertifierade.

Klimatpåverkan

Egendomsförvaltningarnas samarbetsorgan (ENSO) har gemensamt arbetat fram mål för verksamheten som har inarbetats som ett eget steg i Svenska kyrkans färdplan för klimatet. Några av målen är att verka för ökat träanvändande i byggnader och aktivt bidra till ökad produktion av förnyelsebar elenergi. Trä i byggnader kan ersätta andra ej förnyelsebara material, så kallad substitution. Ett stiftövergripande projekt för storskalig solkraft har startats för att undersöka lämplighet och möjligheterna till att etablera solcellsparkar på kyrkans marker.

Den växande skogen tar upp stora mängder koldioxid (CO²) ur luften. En hög tillväxt kan bidra till en ökad inlagring av koldioxid och samtidigt öka utbudet av skogsprodukter.

En beräkning av förvaltningens klimatpåverkan har gjorts. Skogsbruket har med hänsyn taget till tillväxten, avverkning och verksamhetens klimatpåverkan bidragit till en inlagring av 111 000 ton koldioxid under året. Därtill ger en beräkning av substitutionseffekten att skogsråvaran som levererats under året bidragit till en sänkning av fossila utsläpp med 170 000 ton koldioxid.

Förslag till vinstdisposition

Till stiftsfullmäktiges förfogande står följande vinstmedel (kronor):

Balanserade vinstmedel	13 964 534
Årets disponibla resultat	44 824 815
	58 789 349
Egendomsnämnden föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:	
Till församlingar och pastorat utdelas	19 500 000
till nationell nivå inleverera som del i utjämningsystemet	19 500 000
I ny räkning överföres	19 789 349
	58 789 349

Prästlönetillgångarnas resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med noter.

RESULTATRÄKNING

	Not	2023	2022
Rörelsens intäkter	2		
Nettoomsättning prästlönefastigheter	3	104 271	96 146
Intäkter prästlönefond	4	717	255
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter		1 231	700
Övriga rörelseintäkter		0	22
Summa rörelsens intäkter		106 219	97 123
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-39 139	-33 707
Övriga externa kostnader	5, 7	-8 087	-7 077
Personalkostnader	8	-7 247	-6 677
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar		-2 236	-2 177
Summa rörelsens kostnader		-56 709	-49 638
Rörelseresultat	2	49 510	47 485
Resultat från finansiella investeringar	9		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		2 644	-3 061
Resultat efter finansiella poster		52 154	44 424
Bokslutsdispositioner		-578	3 678
Skatt på årets resultat	11	-3 362	-4 583
Årets resultat		48 214	43 519

Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utformad för att följa god redovisningssed. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning ska kapitalisering ske enligt nedan.

Årets resultat enligt resultaträkningen	48 214	43 519
Värdesäkring enligt KO 46:11	-1 788	-7 474
Omföring av realisationsresultat för fastighet	-857	-700
Intrångsersättningar mm enligt KO 46:10	-745	-2 409
Årets disponibla resultat	44 825	32 935

TILLGÅNGAR

	Not	2023	2022
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Prästlönefastigheter	12	491 939	482 642
Inventarier, verktyg och installationer	13	242	362
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	14	116	116
		492 297	483 120
Finansiella anläggningstillgångar			
Prästlönefondsmedel	15	74 583	81 575
Långfristiga fordringar	17	1 084	0
	16	75 667	81 575
Summa anläggningstillgångar		567 964	564 695
Omsättningstillgångar			
Varulager		2 649	833
		2 649	833
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		11 720	6 348
Övriga fordringar		1 056	2 417
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		14 70	19 499
		27 481	28 264
Kortfristiga placeringar		50 662	47 690
Kassa och bank		15 997	24 559
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		96 789	101 346
SUMMA TILLGÅNGAR		664 753	666 041

EGET KAPITAL OCH SKULDER

	Not	2023-12-31	2022-12-31
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Prästlönefastighetskapital		491 939	482 642
Prästlönefondskapital		75 667	81 575
		567 606	564 217
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		13 965	20 029
Årets disponibla resultat		44 825	32 935
		58 790	52 964
Summa eget kapital		626 396	617 181
Obeskattade reserver	10	18 680	18 102
Avsättningar			
Avsättning skogsvård		8 800	8 800
Summa avsättningar		8 800	8 800
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		0	2 299
Leverantörsskulder		5 988	5 994
Aktuella skatteskulder		0	650
Övriga skulder		856	10 780
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		4 033	2 235
Summa kortfristiga skulder		10 877	21 958
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		664 753	666 041

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Prästlönefastighetskapital	Prästlönefondskapital	Balanserat resultat	Disponibelt årsresultat	
Ingående eget kapital 22-01-01	481 189	72 445	19 970	40 559	614 163
Köp/försäljning prästlönefastighet, bokf värde	3 553	-3 553			0
Avskrivningar	-2 100	2 100			0
Realisationsvinst fastighetsförsäljning		700		-700	0
Intrångsersättningar mm enligt KO 46:10		2 409		-2 409	0
Värdesäkring enligt KO 46:11		7 474		-7 47	0
Omföring av föregående års resultat			40 559	-40 559	0
Årets resultat				43 519	43 519
Utdelning till församlingar/pastorat			-20 250		-20 250
Utdelning till nationell nivå			-20 250		-20 250
Utgående eget kapital 22-12-31	482 642	81 575	20 029	32 936	617 182
Ingående eget kapital 23-01-01	482 642	81 575	20 029	32 936	617 182
Köp/försäljning prästlönefastighet, bokf värde	11 472	-11 472			0
Avskrivningar	-2 175	2 175			0
Realisationsvinst fastighetsförsäljning		857	0	-857	0
Intrångsersättningar mm enligt KO 46:10		745	0	-745	0
Värdesäkring enligt KO 46:11		1 788		-1 788	0
Utgående balans 2023-12-31	9 297	-5 908	0	-3 389	0
Omföring av föregående års resultat			32 935	-32 935	0
Årets resultat				48 214	48 214
Utdelning till församlingar/pastorat			-19 500		-19 500
Utdelning till nationell nivå			-19 500		-19 500
Utgående eget kapital 23-12-31	491 939	75 667	13 964	44 825	626 396

KASSAFLÖDESANALYS

Den löpande verksamheten

Rörelseresultat	52 123	44 423
-----------------	--------	--------

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

Övriga poster som inte ingår i kassaflödet	-756	-1 855
--	------	--------

Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet	-4 004	-2 427
--	--------	--------

Kassaflöde från den löpande verksamheten

före förändringar av rörelsekapitalet	47 363	40 141
--	---------------	---------------

Kassaflöde från förändring i rörelsekapital

Minskning/ökning av varulager	-1 816	-405
-------------------------------	--------	------

Minskning/ökning av kortfristiga fordringar	807	-6 019
---	-----	--------

Ökning/minskning av kortfristiga skulder	-2 530	7 744
--	--------	-------

Kassaflöde från den löpande verksamheten	43 824	41 461
---	---------------	---------------

Investeringsverksamheten

Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar	-236	0
--	------	---

Försäljning av materiella anläggningstillgångar	669	0
---	-----	---

Kassaflöde från investeringsverksamheten	433	0
---	------------	----------

Prästlönetillgångar

Prästlönefastigheter

Förvärv av prästlönefastigheter	-11 532	-1 597
---------------------------------	---------	--------

Försäljning av prästlönefastigheter	916	700
-------------------------------------	-----	-----

-10 616	-897
----------------	-------------

Prästlönefondsmedel

Förvärv av värdepapper	-22 023	-62 419
------------------------	---------	---------

Försäljning av värdepapper	21 769	67 654
----------------------------	--------	--------

-254	5 235
-------------	--------------

Kassaflöde före utdelning

33 387	45 799
---------------	---------------

Utdelning till församlingar/pastorat och nationell nivå	-39 000	-40 500
---	---------	---------

Årets kassaflöde

-5 613	5 299
---------------	--------------

Likvida medel vid årets början	72 248	66 949
--------------------------------	--------	--------

Likvida medel vid årets slut 18	66 636	72 248
--	---------------	---------------

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Prästlönetillgångarnas årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska Kyrkan (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande:

Leveransvirke: i den period virket levererats till köparen
Avverkningsuppdrag och leveransrotköp: i den period virket inmätts

Rotposter: vid kontraktstillfället

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Arrende- och hyresintäkter: i den period uthyrningen avser
Ränteintäkter: i enlighet med effektiv avkastning
Erhållen utdelning: när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker

Bidrag

Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Leasing

All leasing, både när prästlönetillgångarna är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatt

Prästlönetillgångarna beskattas sedan inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från

näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckningen det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder netto redovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändringar i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehåser för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K3 delades vissa av prästlönetillgångarnas materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utranteras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidsupplåtelser av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

NOTER

- Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	25-50 år
Skogsbilvägar	10 år
Skottrar	10 år
Datautrustning	3 år
Övriga inventarier	10 år

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort när förpliktelseerna har reglerats.

Prästlönefondsmedel - Övriga långfristiga värdepappersinnehav

Innehaven innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärdet på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltd tillgångsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens upp-

drag och redovisas som egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter.

För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondsmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Eget kapital och lämnad utdelning

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskilling. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt Eget kapital i egen räkning. Prästlönefondskapitalet värdesäkras årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillingen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetskapital.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Not 2 Information om oberoende rörelsegrenar

	2023	2022
Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande		
Skog	105 278	96 691
Jord	224	176
Fond	717	255
	106 219	97 122
Rörelseresultatet fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande		
Skog (exkl. realisationsresultat och avskrivningar)	52 434	48 713
Realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	857	700
Avskrivning	-2 236	-2 177
Summa Skog	51 055	47 236
Jord (exkl. realisationsresultat och avskrivningar)	199	151
Summa Jord	199	151
Fond (exkl. realisationsresultat)	416	584
Realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	76	-487
Summa Fond	492	97
Summa rörelseresultat	51 746	47 484
Varav realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	933	213
Varav avskrivningar	-2 236	-2 177

Not 3 Nettoomsättning prästlönefastigheter

	2023	2022
Intäkter skog		
Leveransrotköp	24 668	19 378
Leveransvirke	61 042	54 000
Jaktarrenden	1 550	1 369
Fallrätter	9 623	13 274
Vindkraftsarrenden	3 725	4 037
Övriga intäkter	4 669	4 632
	105 278	96 691
Intäkter jord		
Jordbruksarrenden	224	176
	224	176
Nettoomsättning	105 502	96 867

Not 4 Intäkter prästlönefond

	2023	2022
Utdelningar	626	739
Realisationsresultat vid försäljningar	76	-487
Räntor	15	3
	717	255

Not 5 Arvode och kostnadsättning till revisorer

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på prästlönetillgångarnas revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

	2023	2022
KPMG		
Revisionsuppdrag KPMG	65	56
Övriga tjänster	5	4
	70	60

Not 6 Operationell leasing, leasinggivare

De huvudsakliga leasingavgifterna avser fallrätter och och vindkraftsarrenden, övriga avgifter avser jakt och markarrenden. Leasingavgifterna avseende fallrätter och vindkraft är till större del baserade på elproduktionen och varierar således. Dessa är inte med i framtida leasingavgifter av detta skäl. De som har avtalat om en minimiavgift är däremot med.

Fordran avseende framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2023	2022
Inom ett år	4 425	4 735
Förfaller till betalning år två till fem	8 600	10 600
Senare än fem år	24 750	26 400
Under perioden erhållna leasingavgifter	15 447	19 500

Not 7 Operationella leasingavtal, leasingtagare

Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

	2023	2022
Förfaller till betalning inom ett år	752	463
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	715	0
	1 467	463
Under perioden kostnadsförda/erhållna leasingavgifter	512	534

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp. Variabla avgifter förekommer inte. Inventarier leasas på fem år med möjlighet till utköp. Bilar leasas på tre år med möjlighet till utköp.

Not 8 Inhyrd personal och förtroendevalda

	2023	2022
Medelantalet anställda		
Kvinnor	1,75	1,00
Män	6,00	6,30
	7,75	7,30

Könsfördelningen i Egendomsnämnden

	Antal på balansdagen			Antal på balansdagen		
	2023	2022		2023	2022	
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Ledam.	5	7	12	5	7	12

Löner, arvoden och andra ersättningar

	2023	2022
Ledamöter i Egendomsnämnde	139	204
Personal	5 067	4 540
	5 206	4 744

All personal är anställd av stiftet och har stiftsstyrelsen som personalorgan. Prästlönetillgångarna belastas med samtliga personalkostnader. Dessa kostnader redovisas under inhyrd personal i resultaträkningen. Som tilläggsinformation i denna not redovisas här kostnader etc för den personal från stiftet som uteslutande arbetar med förvaltningen av Prästlönetillgångarna.

Ersättning till ordföranden i Egendomsnämnden

	2023	2022
Till ordföranden i Egendomsnämnden	34	27

Pensionskostnader och andra sociala avgifter

	2023	2022
Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	341	348
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	1 574	1 332
	1 915	1 680

Prästlönetillgångarna har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 9 Resultat från finansiella investeringar

	2023	2022
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		
Räntor	43	14
Skattefria kapitalintäkter	-2 005	369
Nedskrivning		-3 444
Återföring av nedskrivning	4 606	
	2 644	-3 061

Not 11 Skatt på näringsverksamhet

	2023	2022
Aktuell skatt	3 450	4 583
Differens skatt föregående år	-88	
Skatt på årets resultat	3 362	4 583
Redovisat resultat i skattepliktig verksamhet före skatt	51 576	21 917
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (20,6%)	10 625	4 515
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	64	59
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	-478	-54
Skatteeffekt av skillnad mellan skattemässig och bokföringsmässig avskrivning	-33	-4
Skatt hänförlig till tidigare års resultat	-88	0
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	72	22
Skatteeffekt av substansminsknings- och skogsavdrag	-6 326	
Skatteeffekt av uppräknings vid återföring av periodiseringsfond	61	46
Skatteeffekt av ej skattepliktiga finansiella intäkter	-536	
Redovisad skattekostnad	3 362	4 583

Not 10 Bokslutsdispositioner

	2023	2022
Överavskrivningar	130	132
Periodiseringsfond tax 2018	0	4 920
Periodiseringsfond tax 2019	5 000	5 000
Periodiseringsfond tax 2020	5 950	5 950
Periodiseringsfond tax 2021	1 200	1 200
Periodiseringsfond tax 2022	900	900
Periodiseringsfond tax 2023	0	0
Periodiseringsfond tax 2024	5 500	
	18 680	18 102

Not 12 Prästlönefastigheter

	2023	2022
Ingående anskaffningsvärden	511 432	507 879
Inköp	11 532	3 553
Försäljningar/utrangeringar	-70	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	522 894	511 432
Ingående avskrivningar	-28 790	-26 690
Försäljningar/utrangeringar	10	
Årets avskrivningar	-2 175	-2 100
Utgående ackumulerade avskrivningar	-30 955	-28 790
Utgående redovisat värde	491 939	482 642
Taxeringsvärden byggnader	1 648	1 381
Taxeringsvärden mark	2 058 593	1 505 646
	2 060 241	1 507 027
Bokfört värde byggnader	187	205
Bokfört värde mark	491 753	482 437
	491 940	482 642

Prästlönetillgångarna omfattas från och med år 2000 av bokföringsskyldighet. I den öppningsbalansräkning som upprättades 2000-01-01 värderades fastighetsbeståndet, med stöd av BFN U 95:3, till ett försiktigt beräknat marknadsvärde vilket ansågs motsvara då aktuella taxeringsvärden. Prästlönetillgångarnas rättsliga status, förvaltning och bokföringsskyldighet regleras i lag. Prästlönefastigheterna bedöms utifrån den särskilda lagregleringen inte utgöra förvaltningsfastigheter i enlighet med allmänt råd i K3.

NOTER

Not 13 Inventarier, verktyg och installationer

	2023	2022
Ingående anskaffningsvärden	942	721
Inköp	235	220
Försäljningar/utrangeringar	-306	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	871	941
Ingående avskrivningar	-579	-503
Försäljningar/utrangeringar	11	
Årets avskrivningar	-61	-76
Utgående ackumulerade avskrivningar	-629	-579
Utgående redovisat värde	242	362

Not 14 Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningar

	2023	2022
Ingående balans	116	116
Utgående redovisat värde	116	116
Pågående nyanläggningar avser projektering av tomter på Frösön.		

Not 15 Prästlönefondsmedel

	Ansk. värde	Ansk. v. (föreg. år)	Redovisat värde	Redov. v. (föreg. år)	Markn. v. bokslutsdag	Markn.v. (föreg. år)
Innehav (tkr)						
Långfristiga värdepappersinnehav						
Noterade aktier och aktiefonder	47 381	(45 010)	47 381	(45 010)	51 940	(44 434)
Noterade r äntebärande värdepapper	26 883	(28 285)	26 883	(28 285)	27 300	(27 487)
Onoterade långfristiga placeringar	1 000	(1 000)				
	75 264	(74 295)	74 264	(73 295)	79 240	(71 921)
Kortfristiga placeringar						
Depåkonto	319	(380)	319	(380)	319	(380)
	319	(380)	319	(380)	319	(380)
Summa innehav	75 583	(74 675)	74 583	(73 675)	79 559	(72 301)

Not 16 Värdepappersinnehav

	Redovisat värde		Marknadsvärde på bokslutsdagen	
	Detta år	Föreg. år	Detta år	Föreg. år
Kortfristiga placeringar				
Noterade räntebärande värdepapper	50 662	52 296	50 807	47 690
Summa kortfristiga värdepappersinnehav	50 662	52 296	50 807	47 690
Summa värdepappersinnehav	50 662	52 296	50 807	47 690

Not 17 Långfristiga fordringar

	2023	2022
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	0	6 210
Tillkommande fordringar	1 084	
Amortering, avgående fordringar		-6 210
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 084	0
Utgående bokfört värde	1 084	0

Not 18 Specifikation av likvida medel vid årets slut

	2023	2022
Specifikation av likvida medel vid årets slut		
Kassa och bank	15 997	24 559
Kortfristiga placeringar	50 662	47 690
	66 659	72 249

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Org.nr 888000-5064

Härnösand 2024-03-14

Hans Åsling
Ordförande

Ann-Charlotte Visén

Bertil Swenson

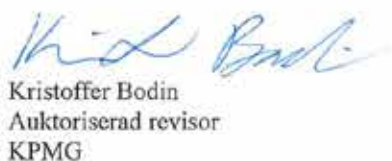

Claes-Göran Bergh

Lena Johansson

Marie Buhr

Revisorspåteckning

Vår revisionsberättelse har lämnats den 14 mars 2024

Kristoffer Bodin
Auktoriserad revisor
KPMG

Rolf Eriksson
Revisor

Lena Brunzell
Revisor

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Prästlönetillgångar i Härnösands stift, org. nr 888000-5064

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Prästlönetillgångar i Härnösands stift för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Prästlönetillgångar i Härnösands stifts finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Det registrerade revisionsbolagets ansvar samt Den förtroendevalda revisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen. Den andra informationen består av Årsrapport för prästlönetillgångar i Härnösands stift. Det är egendomsnämnden som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Egendomsnämndens ansvar

Det är egendomsnämnden som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Egendomsnämnden ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar egendomsnämnden för bedömningen av prästlönetillgångarnas förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om egendomsnämnden avser att upplösa prästlönetillgångarnas, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Det registrerade revisionsbolagets ansvar

Vi har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i egendomsnämndens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att egendomsnämnden använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett stift inte längre kan fortsätta verksamheten.

— utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera egendomsnämnden om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den förtroendevalda revisorns ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt kyrkoordningen

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av egendomsnämndens förvaltning för Prästlönetillgångar i Härnösands stift för år 2023.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar egendomsnämndens samt egendomsnämndens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisionssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Egendomsnämndens ansvar

Egendomsnämnden ansvarar för prästlönetillgångarnas organisation och förvaltningen av prästlönetillgångarnas angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma prästlönetillgångarnas ekonomiska situation och att tillse att stiftets

organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och prästlönetillgångarnas ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av egendomsnämnden samt egendomsnämndens i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försumelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder det registrerade revisionsbolaget professionellt omdöme och har en

professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på det registrerade revisionsbolagets professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Härnösand den 14 mars 2024

KPMG AB

Kristoffer Bodin
Auktoriserad revisor

Rolf Larsson
Förtroendevald revisor

Lena Brunzell
Förtroendevald revisor

Utdelning från Prästlönetillgångarna i Härnösands stift verksamhetsåret 2023 Utdelning 1 juli 2024

Utdelning 39 miljoner kronor med fördelningen 50 % till andelstalsägarna och 50 % inbetalas till nationella nivån som del i utjämningsystemet.

Andelstalsägare med respektive andelstal

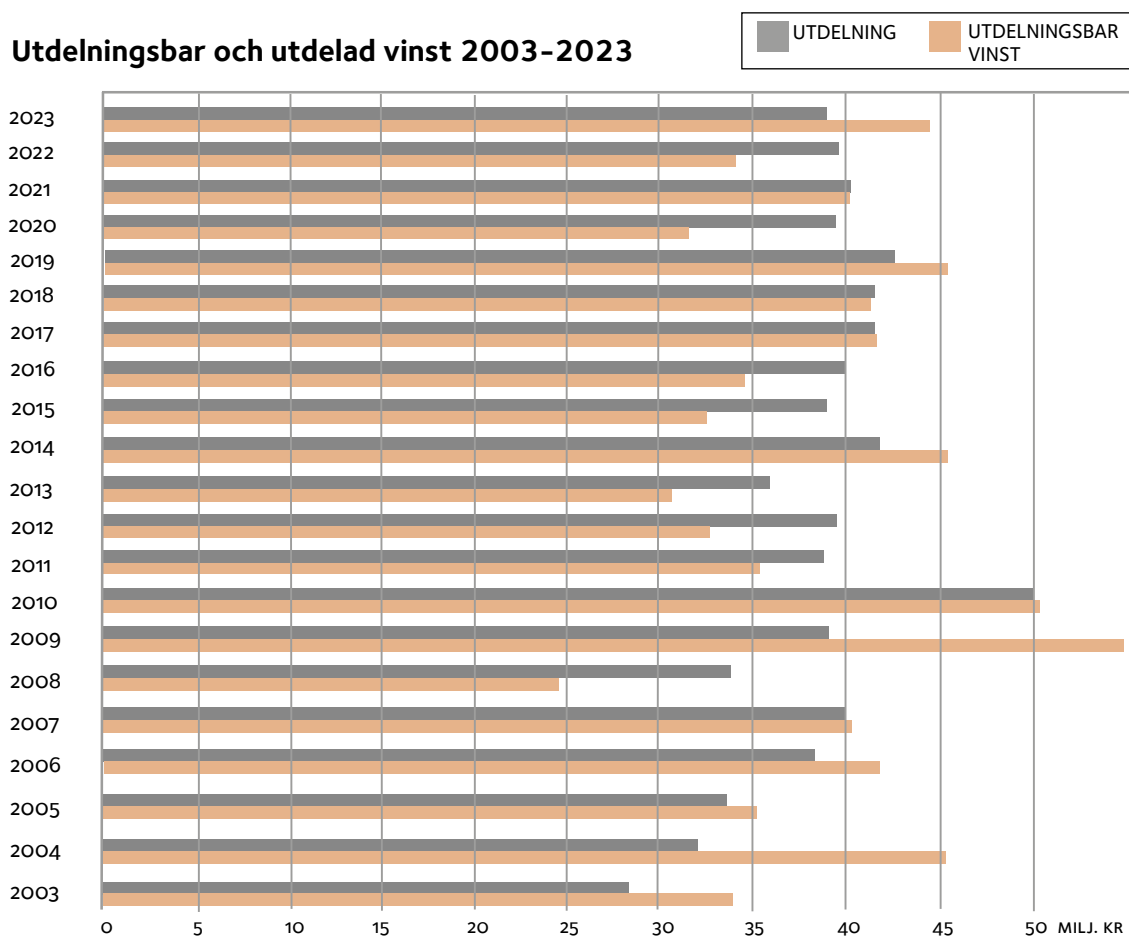
Pastorat och församlingar	Andelstal	% andel	Utdelning i kronor till Andelsägare
Alnö församling	3038	0,50	97 742
Borgsjö - Haverö församling	21240	3,50	683 360
Frösö, Sunne, Norderö församling	5284	0,87	170 004
Häggenås - Lit - Kyrkås församling	9225	1,52	296 799
Härnösands pastorat <i>(Domkyrko, Hemsö, Häggdånger, Högsjö, Stigsjö Säbrå, Viksjö)</i>	14861	2,45	478 127
Härjedalens pastorat <i>(Hedebygden, Svegsbygden, Tännäs-Ljusnedal, Ytterhogdal - Överhogdal - Ängersjö)</i>	57733	9,53	1 857 460
Hässjö, Tynderö, Ljustorp pastorat	5029	0,83	161 799
Indalens pastorat	11182	1,84	359 762
Kramfors pastorat <i>(Bjärträ, Dal, Gudmundrå, Nora-Skog, Nordingrå, Styrnäs, Torsåker, Ullånger, Vibygrå, Ytterlännäs)</i>	19265	3,18	619 818
Krokoms pastorat <i>(Alsen, Aspås, Föllingebygden, Näskott, Offerdal, Rödön, Ås)</i>	64495	10,64	2 075 016
Njurunda församling	2703	0,45	86 964
Selånger församling	1424	0,23	45 815
Sköns församling	2312	0,38	74 385
Sollefteå pastorat <i>(Boteå, Ed, Graninge, Helgum, Junsele, Långsele, Ramsele-Edsele, Resele, Sollefteå, Sångå-Multrä, Ådals-Liden, Överlännäs)</i>	106190	17,52	3 416 481
Strömsunds pastorat <i>(Alanäs, Bodum, Fjällsjö, Frostviken, Gåxjö, Hammerdal, Ström, Tåsjö)</i>	53782	8,87	1 730 343
Stöde församling	12780	2,11	411 175
Sundsvalls församling	0	0,00	
Sydöstra Jämtlands pastorat <i>(Berg, Brunflo, Bräcke-Nyhem, Borgvattnet, Fors, Hackås, Hällesjö-Håsjö, Klövsjö-Rätan, Lockne, Marieby, Myssjö-Oviken, Näs, Ragunda, Revsund-Sundsjö-Bodsjö, Stugun, Åsarne)</i>	105333	17,38	3 388 908
Timrå församling	593	0,10	19 079
Torps församling	22778	3,76	732 843
Tuna - Attmars församling	1456	0,24	46 844
Åre pastorat <i>(Kall, Undersåker, Västra Storsjöbygden, Åre)</i>	25876	4,27	832 516

Andelstalsägare med respektive andelstal

Pastorat och församlingar	Andelstal	% andel	Utdelning i kronor till Andelsägare
Örnsköldsviks norra pastorat <i>(Arnäs, Gideå-Trehörningsjö, Grundsunda, Örnsköldsvik)</i>	16568	2,73	533 047
Örnsköldsviks södra pastorat <i>(Anundsjö, Björna, Mo, Nätra, Sidensjö, Själevad, Skorped)</i>	42894	7,08	1 380 041
Östersunds församling	52	0,01	1 673

Utdelning till Andelstalsägarna	19 500 000
Inbetalas till nationella nivån som del i utjämningsystemet	19 500 000
SUMMA	39 000 000 kronor

Utdelningsbar och utdelad vinst 2003-2023

BEFATTNINGSHAVARE

Stiftsjägmästare
Max Enander
Tel: 0611-254 30
max.enander@
svenskakyrkan.se

Bitr stiftsjägmästare
Thomas Karnestrand
Tel: 0611-254 32
thomas.karnestrand@
svenskakyrkan.se

Ekonom
Lisbeth Lundström
Tel: 0611-254 36
lisbeth.lundstrom@
svenskakyrkan.se

STIFTSSKOGVAKTARE

Östra distriktet
Jan-Olof Eriksson
Box 94,
871 22 Härnösand
Tel: 0611-254 33,
jan-olof.eriksson@
svenskakyrkan.se

Norra distriktet
Gunnar Pamuk
Ramslevägen 10,
833 93 Strömsund
Tel: 0611-254 35
gunnar.pamuk@
svenskakyrkan.se

Mellersta distriktet
Fredrik Sätter
Alsenvägen 18,
830 47 Trångsviken
Tel: 0611-254 39
fredrik.satter@
svenskakyrkan.se

Södra distriktet
Olof Grinde
Ångevägen 12
840 90 Ytterhogdal
Tel: 0611-254 38
olof.grinde@svenska-
kyrkan.se

Ordlista

Vinstmarginal

Rörelseresultat efter avskrivningar

Rörelsens omsättning

Vinstmarginalen uttrycker vinsten i förhållande till intäkterna.

Direktavkastning

Rörelseresultat efter avskrivningar

Marknadsvärdet av skog, jord och fond

Direktavkastningen uttrycker vinsten i förhållande till marknadsvärdet av de tillgångar vi förvaltar.

Totalavkastning

Rörelseresultat + orealiserad värdetillväx

Marknadsvärde för förvaltade tillgångar

Omsättning

Summa rörelseintäkter

Operativt kassaflöde

Operativt kassaflöde utgörs av summan av rörelseöverskott samt förändring av rörelsekapital och pensionsskuld med avdrag för löpande investeringar i anläggningar och fond.

Rörelsens kassaflöde

Rörelsens kassaflöde utgörs av operativt kassaflöde med avdrag för finansiella poster samt påverkat av övrigt finansiellt kassaflöde.

Barrved

Tall- eller granved. Har längre och starkare fibrer än lövved.

Lövved

Vanligen björk. Har kortare fibrer än barrved. Används särskilt vid framställning av tryck- och kontorspapper.

Biobränsle

Bränsle från förnyelsebara material, dvs växter. I skogliga sammanhang avses vanligen grenar, spån och flis.

Sågtimmer

Virkessortiment avsett för att sågas till bräder och plank.

Massaved

Virkessortiment avsett för främst framställning av pappersmassa. Både lövved och barrved förekommer.

Skogsmark

Internationell definition, mark där träden har en medelhöjd av minst 5 meter och kronslutenhet (krontäckningsgrad) av minst tio procent eller har naturliga förutsättningar att uppnå detta förhållande. I Sverige 28 miljoner hektar.

Produktiv skogsmark

Skogsmark som kan producera i genomsnitt minst en kubikmeter virke hektar och år. Ett svenskt begrepp och definition som reglerar på vilken mark som skogsbruk får bedrivas.

I Sverige 23 miljoner hektar.

Improduktiv skogsmark

Skogsmark enligt definition men som ej kan uppnå en tillväxt av en kubikmeter virke per hektar och år (produktiv skogsmark). Mark där skogsbruk inte får bedrivas i Sverige. Utgör 5 miljoner hektar.

m3fub

Kubikmeter fast mått under bark. Anger verklig virkesvolym utan bark, toppar och övrigt spill. 1 m3fub motsvarar cirka 1,22 m3sk, (skogskubikmeter virkesvolym inkl topp och bark).

Slutavverkning

Avverkning av äldre skog. Efter slutavverkningen sker förnyring av ny skog endera genom plantering eller självsådd från fröträd.

Gallring

Beståndsvårdande utglesning av träd där gagnvirke tillvaratas.

Röjning

Beståndsvårdande utglesning av träd i yngre skog utan uttag av gagnvirke.

GROT

Grenar och toppar bränselsortiment.

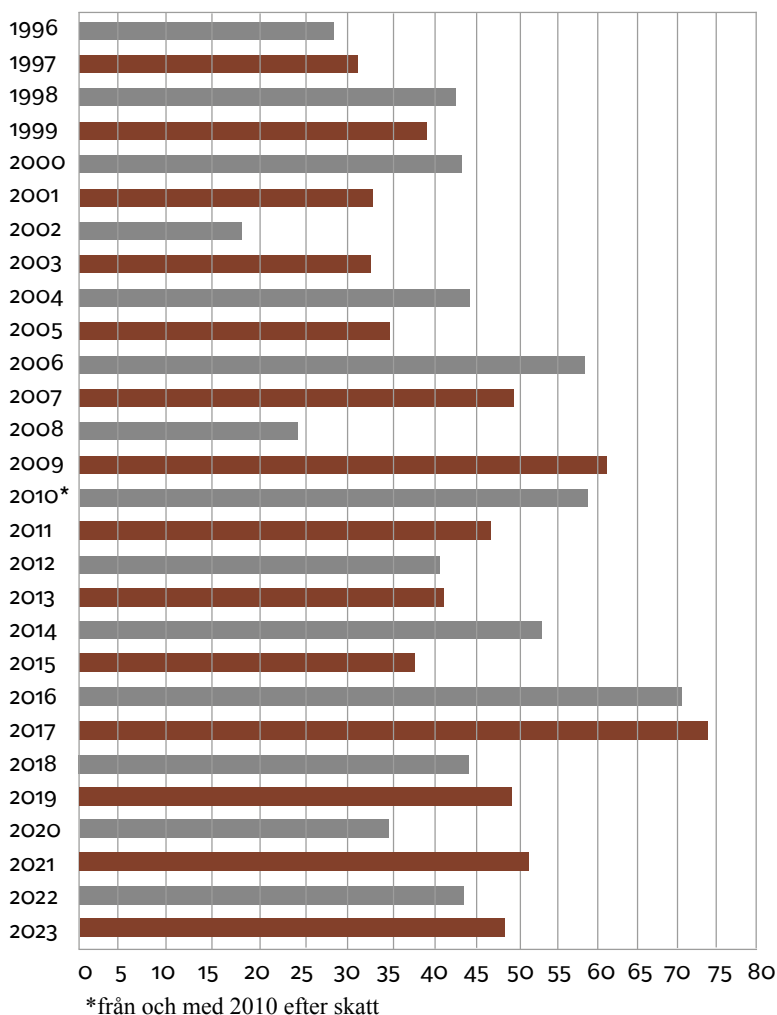
Ekosystemtjänster

Är de tjänster som ekosystemen producerar till gagn för människors välmående och livsvillkor.

Biskopsmossa.

Vinstens utveckling 1996-2023

Egendomsnämnden

LEDAMÖTER

Hans Åsling (C) Ordförande

Åse Gård, Trång 173
835 96 Trångsviken
070-521 78 80
hans.asling
@svenskakyrkan.se

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Stiftsfullmäktige.
Ordförande Kyrkoråd
i Krokoms pastorat.
Ledamot Ordf. grupp
Krokoms pastorat.
Ledamot Arbetsutskott och
ledamot kyrkofullmäktige
Krokoms pastorat.
Ledamot Arbetsgivar-
konferens Härnösands stift.

Ann-Charlotte Visén (S) Vice Ordförande

Näs 275
871 93 Härnösand
072-216 10 86
lotta.visen@
svenskakyrkan.se

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Kyrkofullmäktige i
Härnösands pastorat.
Ledamot Kyrkoråd i
Härnösands pastorat.

Claes-Göran Bergh (S)

Åsvägen 5
836 71 Ås
Claes-Goran.Bergh
@svenskakyrkan.se
070-331 99 55

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Kyrkofullmäktige
Krokoms pastorat.
Ledamot Kyrkoråd i
Krokoms pastorat.

Lena Johansson (S)

Norra Strandvägen 2b
833 31 Strömsund
Lena.Johansson7
@svenskakyrkan.se
073-066 21 44

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ersättare Kyrkofullmäktige
Strömsunds pastorat.

Marie Buhr (VisK)

Ångermanlandsg. 14b
891 35 Örnsköldsvik
marie.buhr
@svenskakyrkan.se
0768-95 44 71

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Stiftsfullmäktige.
Ledamot: Kyrkomötet.
Ledamot: Kyrkofullmäktige
Örnsköldsviks norra
pastorat.

Bertil Swenson (BorgA)

Harmonigatan 11d
854 63 Sundsvall
bertil.swenson
@svenskakyrkan.se
070-355 48 02

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot: Stiftsfullmäktige.
1:e vice ordf.
Kyrkofullmäktige
Sundsvalls församling
Ledamot: Kyrkoråd
Sundsvalls församling.
Ledamot Arbetsutskott
Sundsvalls församling.

ERSÄTTARE

Paul Höglund (C)

Nässe 133
882 91 Långsele
paul.hoglund@
svenskakyrkan.se
0620-211 37

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Stiftsfullmäktige.
Ordf. Församlingsråd i
Långsele församling.
Ordf. Kyrkogårds- och
fastighetsutskott
Sollefteå. pastorat.
Ersättare Arbetsutskott
Sollefteå pastorat.
Ledamot Kyrkofullmäktige
Sollefteå pastorat.
Ledamot Kyrkomötet.

Åsa Eriksson (C)

Jällvik 316
861 93 Ljustorp
Asa.Eriksson@
svenskakyrkan.se
070-21413 45

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Stiftsfullmäktige.
Härnösands stift.
Revisor Hässjö-Ljustorp-
Tynderö pastorat.

Erik Öhlén (C)

Gåltjärn 130
855 92 Kovland
erik.ohlen@
svenskakyrkan.se
060-980 01

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ersättare Stiftsfullmäktige.
Ledamot Kyrkofullmäktige
Indalens pastorat.
Ersättare Kyrkoråd
Indalens pastorat

Johan Nilsson Alsterbåge (S)

Krokusvägen 6
862 34 Kvissleby
Johan.Alsterbage@
svenskakyrkan.se
070-934 9296

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Kyrkofullmäktige
Sundsvalls församling.
Vice ordf. Valberedning
Sundsvalls församling.

Ann-Margret Bäckström (S)

Öde 865
861 94 Söråker
ann-margret.
backstrom@
svenskakyrkan.se
070-774 00 61

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Stiftsfullmäktige.
Ledamot Kyrkofullmäktige
Hässjö-Ljustorp-
Tynderö pastorat.
Ledamot Pastoratskyr-
koråd Hässjö-Ljustorp-
Tynderö.
Ledamot kyrkorådet
Hässjö-Ljustorp-Tynderö.
Ledamot Tynderö försam-
lingsråd.
Ersättare Arbetsgivar-
konferens i Härnösands stift.

Håkan Nilsson (POSK)

Norra Gröngatan 5b
831 41 Östersund
Hakan.Nilsson5@
svenskakyrkan.se
070-211 12 72

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Stiftsfullmäktige.
Ledamot Arbetsgivar-
konferens i Härnösands
stift.
Ersättare Kyrkomötet.
Andra vice ordförande
Kyrkofullmäktige
Östersunds församling.
Andra vice ordförande
Kyrkoråd Östersunds
församling.
Ledamot Valberedning
Östersunds församling.
Vice ordf. Arbetsut-
skottet Östersunds
församling.
Vice ordf. Valnämnd
Östersunds församling.

Distriktsindelningen i stiftet

Norra distriktet

Mellersta distriktet

Östra distriktet

Södra distriktet

Svenska kyrkan

PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNA I
HÄRNÖSANDS STIFT

Härnösands stift, Box 94, 871 22 Härnösand,